

HENRIK NIKKA

Första dagen

Jag är ju bara en vanlig snubbe. En 24-åring med för mycket fritid. Nu står jag plötsligt här och ska bestämma vilka insulindoser patienterna ska ha. Hur gick det här till? Hur kan någon överlåta sådana viktiga beslut till en fotbollstokig kille från förorten bara för att han läst nio terminer på läkarlinjen och bär en vit rock samt en bricka med texten »vik underläkare« på?

Få se nu. Jag får dra nytta av min stora erfarenhet som läkare och styra upp det hela. Javisst ja, jag har ju bara cirka sex timmars erfarenhet, det är ju min första dag.

Okej, vad sas under grundutbildningen? Hmmm, japaner som flyttar till USA får diabetes i lika hög grad som jänkarna. Hjälper mig inte dugg. Alla isländska studier som förevisades kommer jag ingen vart med. Inte heller att Indien år 2020 kommer att lida av en diabetesboom.

Dags att inse fakta. Grundutbildningen har sina brister ibland.

Vänta lite nu. På vårt stora och fina universitetssjukhus fanns alla möjliga och omöjliga PM. Det måste finnas här också.

– Insulin enligt PM, syster! säger jag med min mest bestämda röst.

Bra, det verkar hon köpa. Inga frågor. Snabbt och lätt. Söt är hon dessutom. Tyckte nog att hon tittade lite extra på mig under ronden. Tänk om det har fastnat något konstigt mellan tänderna på mig och det är därför hon kikar och tycker att jag är jätteäcklig. Fort, en spegel. Nä, det är lugnt. Lika bra att koppla på charmen, för PM-strategin kan väl knappast hålla i alla situationer.

Charmen har jag däremot alltid kunnat lita på. Visst kan jag medge att jag är

en aning fåfång men inte mer än andra moderna svenska män på 2000-talet. Fuktkrämen finns i mitt badrumsskåp likaväl som den exklusiva doftserien. Däremot har jag inte gått lika långt som min kursare vars ögonbryn skulle plockas enligt ett speciellt mönster för att han skulle likna doktor Carter i »Cityakuten«. Även överläkaren som hade en figursydd läkarrock och namnet broderat intill titeln kändes en smula överdriven. Den löst sittande scarfen, som matchade den välskräddade skjortan under läkarrocken passade utmärkt till en värdigt åldrad professor, men var inte heller något för mig. Nej, bara min rock var ren och satt hyfsat skulle det nog räcka för att flörta in sig bland vårdpersonalen, såväl unga som gamla. Det kändes liksom viktigt att få dessa rutinerade människor på sin sida.

Att kunna ge ett bra intryck till både patienter och personal var en av de viktigaste delarna av läkarrollen. Detta hade jag kommit till insikt om under kandidattiden. Därmed inte sagt att jag behärskade rollen till fullo. Enklaste vägen, som jag förstod det, var att ha stenkoll. Hade man mot förmodan inte det för tillfället, fanns det ofta goda skäl att se ut som om man hade det. Inte så att man skulle föra någon bakom ljuset, men vissa frågor svar är just framförandet av svaret och i mindre utsträckning själva svaret. Dessutom hade många frågor inget svar.

Ytterst små detaljer är viktiga. Två stycken vikta behandlingsregimer i A4-format uppstickande ur *ena* rockfickan tyder på en intresserad läkare som håller sig uppdaterad på det senaste. Två stycken ur *varje* ficka kan ur patientens eller övrig personals synvinkel signalera en osäker eller okunnig doktor.

Jag avundades inte mina kvinnliga kursare. Genom hela utbildningen har de blivit tagna för undersköterskor och sjuksköterskor och blivit kallade hjärtat och lilla stumpan och gud vet vad. Alltid har de tagit det med jämnmod och aldrig visat något utåt. Mycket beundransvärt. Jag kände mig alltid skyldig på något sätt, ville hjälpa till. Men vad skulle jag göra? Någon hade faktiskt blivit tagen för hissvärdinna(!) en gång. Det väcker ju genast frågan vad en hissvärdinna är. Har det någonsin existerat ett sådant yrke?

De stora idoler jag hade haft genom

FOTO: PETER JOHANSSON

Henrik Nikka är AT-läkare vid medicinkliniken, Kärnslukhuset, Skövde, och drömmer samtidigt om att bli fotbollssproffs – eller författare.

livet var David Beckham, James Bond och Stefan Edberg. Ingenting man direkt kan bygga någon yrkesidentitet på. Vem hade nytta av en kallblodig agent/psykopat med en hyfsad bollkänsla på avdelningen? Rätt svar: Ingen. Den enda läkaren jag haft som hjälpte under min uppväxt var Dr Banner. Stråldoktorn som varje gång han blev lite arg, förvandlades till en stor frustande IQ-svag, grön jätte vid namn Hulken. Jätten var rätt så anti-social och gick bärsärk överallt och kanske ingen lysande förebild. Dessutom var han påhittad.

Visst har man stött på en och annan trevlig och kunnig doktor under auskultationer på diverse kliniker, men ofta hade man träffat dem så kort tid att intrycken inte hade kunnat sätta sig ordentligt. De galna doktorerna, för det fanns sådana också, minns man däremot alltför väl. Inte så att de var galna på riktigt, men antingen var de totalt insnöade på sina väldigt snäva områden, som alltid fick prio ett, eller också var de extremt duktiga, men otroligt dåliga på verbal och icke-verbal kommunikation, samt på att känna av känslor. Ibland kombinerade de dessa egenskaper och blev solklara aspergerdiagnoser. Det fanns även den bittra självupptagna typen med storhetsvansinne som skulle omorganisera sjukvården på sjukhuset, i Sverige och ibland till och med i världen. Synade man dem närmare förstod man inte riktigt hur det skulle kunna gå till.

– **Nu ligger patienten** bra i sitt socker igen, sa den unga sköterskan och tindrade med ögonen.

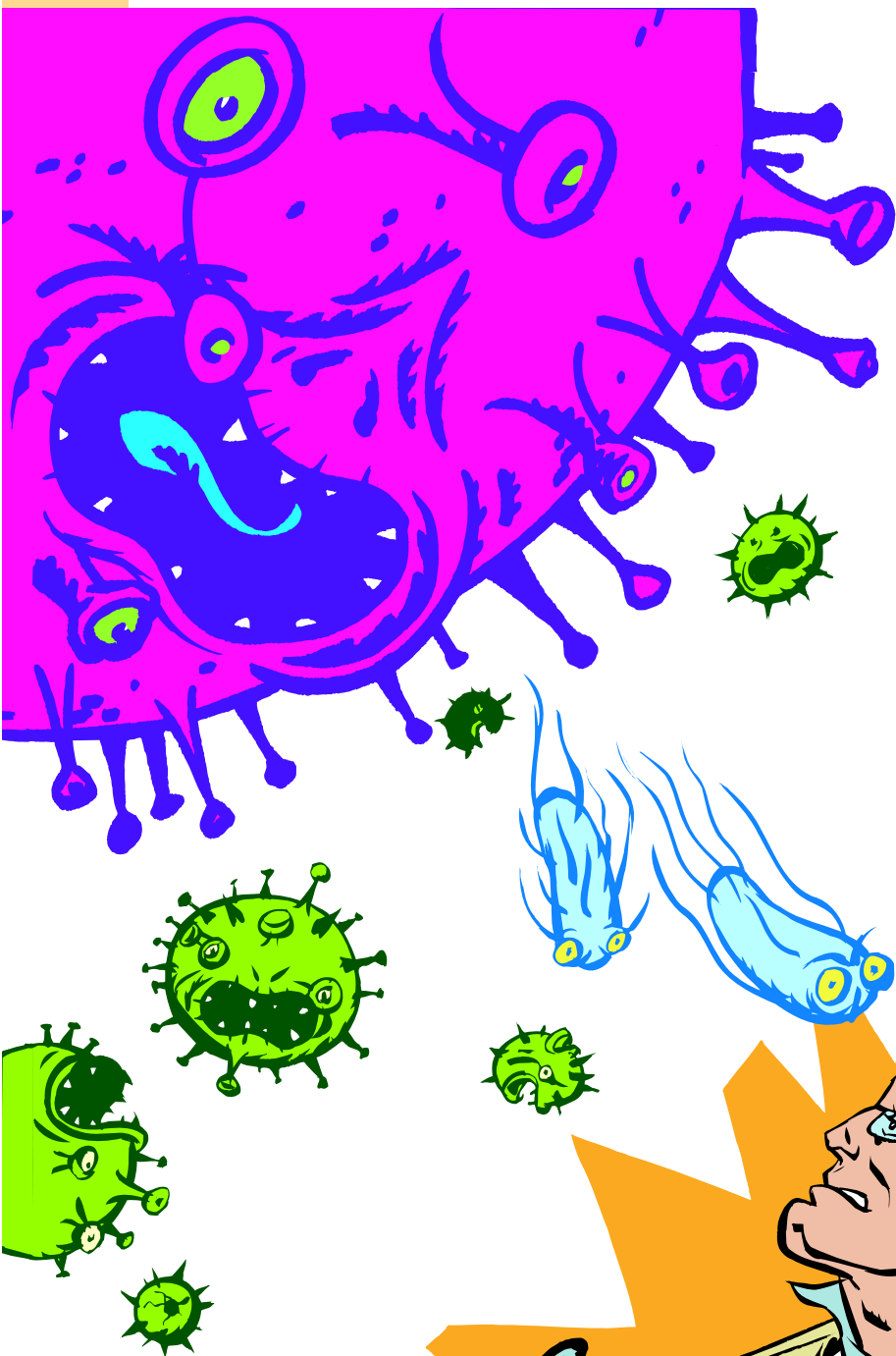
Jag skingrade mina tankar och med

Läkartidningens novelltävling

»Att vara doktor« var temat för den novelltävling som Läkartidningen utlyste i samband med tidningens 100-årsjubileum. »Att vara doktor« är också titeln på den novellsamling som utkommer i slutet av oktober där Brombergs Bokförlag publicerar de »vinnande« noveller. Denna novell är en av dessa.

Läs mer på www.lakartidningen.se

stetoskopet hängande runt halsen, upp-
vikt rockkrage och bestämda steg genom
avdelningen kände jag mig som den su-
perhjärte jag alltid velat vara. Min över-
naturliga kraft var inte röntgensyn,
oövervinnelig styrka eller att kunna fly-
ga. Det var förmågan att bota, lindra och
trösta. Jag hade ingen mantel som Läder-
lappen eller Stålmannen. Jag hade rock-
en. Mina speciella vapen var stetoskopet
och reflexhammaren.

Fast vänta lite nu. Alla superhjärter
har ju en nemesis, en gäckande super-
skurk. Vem var min? Influenzavirus typ
A? Sjukvårdsbudgeten? Sjukvårdspoli-
tikerna? Dessutom har ju alla superskur-
kar underhuggare. Småskurkar som ser
till att ens liv blir jobbigt. I mitt fall är jag
ganska säker på att det kunde röra sig om
ett antal Op- och narkossyrror.

Detta fick dock bli ett problem att
lösa för morgondagen, för alla patienter
måde väl och nu var min första dag slut.
Min första dag som läkare. •

»... kände jag mig som den super-
hjärte jag alltid velat vara ... Jag hade
ingen mantel som Läderlappen eller
Stålmannen. Jag hade rocken. Mina
speciella vapen var stetoskopet och
reflexhammaren.«

ILLUSTRATION: ANDERS WESTERBERG

